

Nádhera ženství

→ *Promluva Satja Sái Báby z 19. dubna 1998* ←

*V této zemi zvané Bhárat se narodila Sávitří,
žena bezúhonná, která mohla bojovat s Jamou, bohem smrti,
a přivést zpátky k životu svého mrtvého manžela.
V této zemi zvané Bhárat se narodila Čandramatí, ideál ctnosti,
která trpěla strašlivými mukami svého manžela Hariščandry.
Sítá, oddaná manželka Rámy a božská dcera Matky Země,
která prokázala svou mravní čistotu,
když bez popálení vyšla z ohnivých plamenů,
se také narodila v Bháratu.
Damajantí, rovněž žena neposkvrněné čistoty a ctnosti,
která stála při svém manželovi v dobrém i ve zlém,
se také narodila v této posvátné zemi Bhárat.*

Vtělení lásky!

Bhárat je zemí posvátnou a mravně bezúhonnou. Dala život skvělým ženám s výjimečným charakterem, které propůjčily zemi Bhárat slávu národa heroických žen.

Od dávných dob je Gájatří Déví, božstvo, které ovládá Gájatří mantru, uctíváno jako matka véd, a védy jsou považovány za nejstarší a nejautoritativnější spisy moudrosti. Gájatří mantra má původ v této svaté zemi. Sláva této mantry se rozšířila do celého světa. Lidé Bháratu uctívají Gájatří několika způsoby, aby vykoupili svůj život. Gájatří je uctívána ve čtyřech formách: Satjavatí, Angavatí, Anjavatí a Nidhánavatí. Všechny čtyři jsou stejně posvátné a přivolávají neomezené milosrdenství boží.

První z nich, Satjavatí, znamená existenci *átmana* v každé bytosti, tak jako je máslo přítomno v každé kapce mléka. Hlásá „*Ekátmá sarvabhútántarátmá*“

(jeden *átman* je přítomen v každé bytosti). Je jen jedna pravda (*sat*), kterou mudrci vyslovují mnoha způsoby. Druhá je Angavatí, znamenající pět elementů přítomných v každé bytosti a také pět smyslů – sluch, zrak, chuť, hmat a čich. Na tomto světě neexistuje nic, co by nebylo vytvořeno z těchto pěti elementů.

Třetí, Anjavatí, se vztahuje k charakteristickým znakům různých forem božství. Bohu Šivovi je například připisován trojzubec, tři oči atd. Višnu je vždy popisován s lasturou, diskem, kyjem apod. Nazýváme ho Šankhačakragadapáni. Ganapati je zpodobňován se sloní tváří a velkým břichem. Má být oslavován ve všech rituálech jako první. Sarasvatí je zpodobňována s vínou v ruce, pomocí které vyučuje princip božího zvuku jako *nádabrahma*. Takto Anjavatí znázorňuje různé části božích forem.

Nidhánavatí, čtvrtá z nich, učí devět typů uctívání Boha, a to nasloucháním (*šravanam*), zpíváním o slávě boží (*kírtanam*), přemýšlením o jménech božích (*smaranam*), službou (*sévanam*), vrháním se tváří k zemi (*vandanam*), přátelstvím (*sakhjam*), uctíváním (*arčanam*), poddajností (*dásjam*) a odevzdaností (*átmanivédanam*). Těmito čtyřmi formami Gájatří je symbolizován svět. Proto je popisován jako příroda (*prakrti*), ženská forma (*strí*). Naši rodnou zem považujeme za zemi mateřskou.

Bhárat (Indie) vždy připisovala ženám, podporovatelkám všech ctností ve společnosti, vysoké postavení. Skutečností je, že ve svatých dvojicích jako Višnu a Lakšmí, Šiva a Párvatí je stavěno jméno manželky na první místo, jako v Lakšmí Nárájana, Umá Mahéšvara apod., což naznačuje jaký význam lidé Bháratu (*Bháratíja*) připisují ženám. Lidé obvykle mluví o ženách jako o slabším pohlaví. Lidé Bháratu nyní konečně poznávají, že ženy nemohou být považovány za slabé. Žena, starající se o domácnost, hraje hlavní roli při získávání dobrého jména a dobré pověsti domu. Nejen z hlediska jednotlivých domácností, ale také v rámci dobré pověsti celé země a i celého světa, hrají ženy významnou úlohu. Od nepaměti bylo ženám připisováno vysoké postavení ve společnosti. Staré spisy připisují ženám sedm ctností, je to: *satja* (pravda), *préma* (láska), *dharma* (spravedlnost), *šánti* (mír), *sahana* (tolerance), *ánanda* (blaženost) a *svánubhúti* (spiritualita).

Žena je doma držena ve velké úctě jako Grhalakšmí, bohyně prosperity domova. Když se její manžel setká s obtížemi, sdílí manželka tuto tíhu s ním a je připravena udělat cokoli, podstoupit jakékoli utrpení, dokonce obětovat svůj život pro dobro svého manžela a rodiny. Je to žena, která stojí za vší dobrou pověstí domu. Žena ztělesňuje obětování. I když mužský protějšek také může přinášet oběti, je to s nádechem sobectví, oběť ženy je naprosto nesobecká. Proto bychom měli být hrdi na naše ženy. Jestliže kultura a morálka Bháratu

přežily navzdory dlouhým obdobím cizí nadvlády, je to v nemalé míře díky odvaze a mravní síle jeho žen.

Jak zdůraznila předchozí řečnice, Dr. Gítá Reddy, ženy vynikají jako bojovnice se zbraněmi *satji* a *dharmy*. Neříkají běžně lži. Možná jsou situace, kdy několik z nich to snad nevědomky udělá. Avšak ženy jako společenská vrstva podporují pravdu a správné chování. Řídí se příkazem véd *satjam vada, dharmam čara* (mluv pravdu a jednej spravedlivě).

Jednou vedl král Džanaka jednání o nejvhodnější osobě, která by mu měla udělit hodnost učence. I když byli ve shromáždění velcí filozofové a velmi vzdělaní učenci, jako Jadžňavalkja, král rozhodl, že nejvhodnější osobou, od které by hodnost měl převzít, bude žena Gargí. Je to příklad toho, jak jsou ženy od nepaměti chovány ve velké úctě obyčejnými občany i králi.

Avšak zatímco byly ve starověku ženy chovány ve velké úctě, v pozdějších letech došlo k poklesu jejich prestiže a dokonce asketové je odmítali uznávat. Například když moudrý filozof Matanga chtěl přijmout do svého *ášramu* ženu, oddanou Sabarí, vzneslo mnoho asketů námitky. Ale ušlechtilý Matanga rozpoznal výjimečné hodnoty mravní bezúhonnosti Sabarí, její upřímnou oddanost a odhodlání jít za svým cílem, vysvobozením, a přijal ji do svého *ášramu*. Nakonec ukázala světu, jak byla oddaná Rámovi, jak ho uctívala a jak byla vysvobozena dle učení moudrého Matangy.

V důsledku špatného vlivu moderního vzdělání považují lidé ženy za hračky a snaží se s nimi zacházet jako s loutkami. Ženy mají velmi šťastnou a ušlechtilou povahu. Avšak muži je považují za kuchařky omezené na kuchyň a čtyři stěny domu. Zapomínají na to, že ženy nejen řídí záležitosti rodiny, ale pečují i o zdraví a pohodu všech jejích členů.

Vláda nyní začala udělovat čestné tituly *padmašrí*, *padmabhúšan* atd., vybraným občanům. Avšak ženy mají mnohem úctyhodnější a cennější tituly jako Grhalakšmí (bohyně domácí prosperity), Dharmapatní (oddaná manželka), Ardhángí (lepší polovička) atd. Dostaly tyto tituly díky svým dobrým vlastnostem a duchu sebeobětování.

Vyvstávají otázky jako – kdo se bude starat o domácnost, jestliže ženy nastoupí do kanceláří, a kdo bude učit jejich děti, když matky nastoupí do škol, aby učily jiné děti atd. Někteří říkají, že i když žena nastoupí do práce, aby řešila finanční problémy rodiny, bude třeba čelit jiným problémům z toho, že chodí do práce. Avšak v moderním světě je pro ženu nezbytné podílet se na břemenu udržování rodiny spolu s manželem, a proto by ženy měly také pokud možno pokračovat ve studiích, aby získaly vhodná zaměstnání a podílely se na tomto

břemenu. Zavánělo by to sobectvím, kdyby jim muži bránili v chození do práce, pro kterou získaly odpovídající kvalifikaci. Ženy mohou řídit celý svět samy díky svým ušlechtilým vrozeným vlastnostem – lásce a duchu obětování se (*préma bháva* a *tjága bháva*). Hněv je ženám cizí a je mnohem útočnější u mužů. I když mohou nastat situace, kdy i žena může dát průchod svému hněvu, takových situací moc není, zatímco u mužů je to naopak.

Sávitří bojovala s bohem smrti (Jamou) a podařilo se jí navrátit svého muže zpět k životu. Jste schopni nalézt ve starých spisech situaci nebo příběh, kdy byl muž připraven se obětovat pro svou ženu? Je-li manželka mrtvá, je připraven se znovu oženit. Takové nespravedlivé věci se dějí na světě vůči ženám. Proto bylo rozhodnuto oslavovat nejen 19. listopadu, ale devatenáctého každého měsíce jako den Mahila.

Oddané ženy se nadšeně účastní mnoha činností v rámci služeb v Sáí hnutí, jako je např. pomoc ženám ze slabších vrstev naučit se nějakému užitečnému řemeslu, šití apod., aby mohly vydělat peníze pro své rodiny a užitečně trávit čas. Jestliže se rozšíří takové aktivity po celé zemi, bude země prosperovat. Taková práce, chovaná v úctě, je typická pro naši starověkou kulturu. Kultura znamená kultivovanost. Ženy jsou nositelem světla jemné vytríbenosti a pracují namáhavě ve svém úsilí o emancipaci národa.

Gítá Reddy mluvila o hrdinských činech skvělých žen na bitevních polích. Žen jako byla Rání z Džhánsí, která bojovala ve strašné bitvě a vzdala se raději života, než aby se vzdala nepříteli, když byla přemožena. Žila podle učení véd, že jen sebeobětováním může být dosaženo vysvobození. Dokonce i v tomto věku *kali* mohou být výjimečné případy, kdy se ženy neřídí *satjou* a *dharmou*. Většinou však žijí podle svých ideálů. Jen nejsou povzbuzovány, aby ukázaly své schopnosti. Dokonce i v rodině musejí čelit překážkám a konfrontacím. Jestliže bude ženám dáno uznání a povzbuzení, budou nádherně zářit ve všech oborech, budou skvěle sloužit domu, zemi a celému světu a přispívat k blahobytu celého lidstva.

Není pochyb o tom, že je několik málo žen, které nemají dobré vlastnosti charakteristické pro ženy. Avšak to je v každé společenské třídě nevyhnutelné. Vezměme si například pomeranče. Abychom si pochutnali na šťávě, musíme oloupat hořkou vnější kůru a odstranit jádra. Tak i ovoce lidského života má mnohem větší hořkost než vnější kůra. Musíte ji odstranit a odstranit i jádra škodlivých špatných vlastností, abyste mohli vychutnat sladkost šťávy uvnitř. Až bude muž následovat příkladu ženy a vstřebávat posvátné vlastnosti obětování se, svět se určitělepší.

Říká se, že muž se pozná podle svého zaměstnání (*udjógam puruša lakšanam*), jakoby mohli jenom muži mít zaměstnání. Je to nesprávný výraz. I ženy mají různá zaměstnání rovnocenná mužským. Ve skutečnosti ženy pracují s větší upřímností a oddaností. Nedávno přišel Svámího navštívit ředitel Indické telefonní společnosti a Svámí se ho zeptal, jaké procento žen pracuje v jeho společnosti. Odpověděl 99%. A dodal, že ženy vykonávají svou práci lépe než muži. Nezastaví se a neodejdou, dokud není přidělená práce hotova. Mají lepší pracovní morálku než muži.

Nikde, v žádných svatých textech nestojí, že by ženy měly jen vařit a nemít zaměstnání jako muži. Vlastně by se muži měli naučit vařit a pečovat o domácnost, aby v případě potřeby pomohli ženám.

Vědomí je život. Vědomí znamená poznání úplné, ne jen částečné. Ženy jsou plně nadšené dosáhnout úplného poznání. Avšak i muži by měli usilovat o to, aby se všemu naučili. Ženy mají v sobě skrytou imanentní sílu. Musíte je povzbuzovat, aby projevily své nadání.

Armádní velitel přiměje své vojáky, aby se před ním třásli strachem, a když přijde domů a je konfrontován svou manželkou, třese se také. Stejně tak ředitel nějaké vzdělávací instituce, před kterým se studenti chvějí strachy, možná sám pocituje chvění sestupující mu po páteři, když má čelit své manželce a zdůvodňovat, proč přišel pozdě.

Všeobecně se výraz *puruša* používá jen ve spojitosti s muži jako fyzickou formou. Není to však pravda. *Puruša* představuje *átmana* nebo *čaitanju* (vědomí) ve všech; je v těle od hlavy až k patě. *Purušárthy* (primární cíle života) jsou čtyři – *dharmá*, *artha*, *káma* a *mókša* (správné chování, bohatství, touha a vysvobození). To se nevztahuje jen na muže. Je to společné mužům i ženám. Ženy se skutečně řídí základními principy *dharmy* s upřímností, muži jednají sobecky. Ten, kdo si uvědomuje božství, je *puruša*. *Svadharmá* znamená *átmadharmu*, nikoliv *dharmu* příslušející tělu. Je to vysvětleno v Bhagavadgítě. To byl ideál, o který usilovali lidé v dávných dobách.

Artha neznamená pouze bohatství nebo peníze. Znamená to bohatství moudrosti. Jak muži, tak i ženy mají právo poznání ne-duality, což je skutečná moudrost. *Káma* není touha po světských věcech, ale po Bohu. *Mókša* (vysvobození) je čtvrtým cílem života. Touha po *mókše* je vlastní všem, mužům i ženám. *Mókša* je *móha kšaja*, neboli zbavení se připoutanosti k tělu. Bez podřizování se smyslům a mysli, jestliže se řídíte svým svědomím, můžete na cestě k *mókše* postoupit kupředu.

Cílem dne Mahila, devatenáctého každého měsíce, je vyučovat jemnostem v posvátných textech a povzbuzovat ženy, aby se ujímaly své role ve společnosti. Jenom ženy mohou přimět *dharmu*, aby zaujala své postavení ve společnosti a obnovila se v celé své původní nádheře a slávě. Avšak i muži mají stejné právo a měli by se zúčastnit tohoto velkého a posvátného úsilí, aby země mohla prosperovat. A i když se muži aktivně neúčastní, měli by alespoň nechat ženy dělat svou práci a nevměšovat se. Kršna říká v Gítě: „*Ananjáš čintajantó mám je džanáh parjupásaté* (těm, kteří o mě rozjímají a s oddaností Mě uctívají), *těšám nitjábhijuktánám jógakšémam vahámjaham* (těm přináším ochranu a vše potřebné).“

To je ujištění pro nás všechny bez rozdílu. Každý by měl pěstovat podobný smysl pro univerzalitu. Bůh je všudypřítomný. Rozdílů, založených na kastě, víře, pohlaví či národnosti, se musíme vzdát. Bůh nedělá rozdíly. Také byste si měli osvojovat princip rovnosti. Bůh je všude. Nemůžete jej omezit jenom na formu znázorněnou na vašem malém obrázku v rámečku. Je hloupé si něco takového myslet. Má tisíce jmen a forem. Praktikujete-li *sahasranáma arčanu* (uctívání tisíce Pánových jmen), vyslovujete tak jednotlivé jméno z tohoto tisíce jmen a nabízíte květiny. Všechny jsou však nabízeny jednomu obrazu nikoli všem těm tisícům. Všechny však patří jen jedinému Bohu.

Možná říkáte Alláh, Kristus, Ráma, nebo Kršna apod. Ale všechna jména se vztahují jen k jedinému Bohu. Jestliže říkáte, že ta forma, kterou uctíváte, je jediný Bůh, vymezujete nekonečno do úzké entity konečnosti. Vzdejte se všech rozdílů mezi náboženstvími. Je jen jedno náboženství, a tím je láska. Je jen jedna kasta, a tou je lidstvo. Je jen jeden jazyk, jazyk srdce.

Dříve jsem mluvil o čtyřech částech Gájatří a pěti elementech. Všechny jsou posvátné. Nemají kastu, vyznání ani žádné podobné rozdíly. Uvědomujete-li si jednotu, získáte čistotu a božství. Zapomínáte-li na to, pěstujete v sobě pocit nepřátelství a existence společností. Bůh nedělá rozdíly mezi společnostmi, národnostmi a pohlavím. V dávných dobách takové rozdíly neexistovaly. Neposkytujte takovým pocitům prostor. Bůh je jediný a každý na tomto světě má stejné právo těšit se z Jeho milosrdenství.



U příležitosti Dne žen, v Kodaikanalu dne 19. dubna 1998